

Financiële consequenties externe inhuur:

Kostensoort: Externe inhuur
Bedrag: €

Financiële consequenties opdracht/uitbesteding:

Kostensoort: Uitbesteding
Bedrag: € Bedrag_uitbesteding

Gedeputeerde
belast met
behandeling: dhr. Drs. J. de Bat - Economie (havenbeleid)

Vergadering PS: 12 november 2021
Nr:
Vergadering GS: 31 augustus 2021
Nr: 85175
Agenda nr:

Onderwerp: Deelnemen Provincie Zeeland aan de Benelux Groepering voor Territoriale Samenwerking North Sea Port District (BGTS NSPD)

Aan de Provinciale Staten van Zeeland

Samenvatting:

Het samenwerkingsverband North Sea Port District wil een gezamenlijk BGTS (Benelux Groepering voor Territoriale Samenwerking) voor meer slagkracht oprichten. Om North Sea Port District als gremium slagvaardiger te kunnen maken is er een voorstel uitgewerkt om de overlegstructuur in het havengebied te vereenvoudigen & voor de bestuurlijke aansturing een BGTS structuur te gebruiken. Omdat het om een verbonden partij gaat wordt PS gevraagd om in te stemmen met deelname aan de BGTS.

De acht besturen van North Sea Port District, Gent, Evergem, Zelzate, Terneuzen, Borsele, Vlissingen, Oost-Vlaanderen en Zeeland, werken aan een gezamenlijke grensoverschrijdende werkagenda voor het grensoverschrijdend havengebied. Het North Sea Port District is een Vlaams-Nederlandse economische groeiregio in het hart van de EU met een sterke zeehaven, een belangrijk industrieel cluster, een grootstedelijk en hoogopgeleid achterland met unieke natuur. Er spelen grote grensoverschrijdende opgaven in energietransitie, circulaire economie, mobiliteit, logistiek & transport en leefbaarheid.

De samenwerking van de partnerbesturen van de NSPD kwam tot stand door de wens en wil om de samenwerking en partnerschap in dit gebied te versterken, om uitdagingen uit de fysieke leefomgeving, economie, etc. gezamenlijk op te pakken en waar nodig ook te agenderen. Eind 2017 is North Sea Port gefuseerd tot één grensoverschrijdend havenbedrijf dat zich uitstrekt van Gent tot Vlissingen. Deze havenfusie bracht een enorme grensoverschrijdende dynamiek op gang in het gebied en de acht havenbesturen (de gemeenten Gent, Evergem, Zelzate, Terneuzen, Borsele en Vlissingen en de provincies Oost Vlaanderen en Zeeland) besloten gezamenlijk het North Sea Port District uit te bouwen. Daartoe hebben de deelnemende overheden, in samenwerking met North Sea Port, een brede inhoudelijke concept-werkagenda opgesteld. Deze werkagenda is (vooral ruimtelijk) opgebouwd langs vier werklijnen:

- Toegankelijkheid en verbindingen
- Aantrekkelijk leeflandschap
- Huisvesting, arbeidsmarkt en opleidingen
- Energie en circulariteit

Op dit moment wordt de concept-werkagenda verder verdiept via een participatief traject met de gemeenten, provinciale overheden, North Sea Port en andere stakeholders uit het District. Tegen het najaar van 2022 moet de verdiepingsoefening klaar zijn

Samenhang BGTS NSPD en NOVI-Gebied NSPD

Op 26 mei 2021 werd North Sea Port District aangeduid als NOVI-gebied door de Nederlandse overheid. NOVI staat voor Nationale Omgevingsvisie en via de NOVI-gebieden gaat het Nederlandse Rijk langjarige partnerschappen aan met regio's waar grote transitie en sociaal-maatschappelijke opgaven samenkomen. Er zijn acht NOVI-gebieden vastgesteld en North Sea Port District is het enige grensoverschrijdende NOVI-gebied. De Nederlandse

overheid is van plan om hier samen met de regio, met aandacht voor de brede ruimtelijk fysieke opgaven een extra impuls te geven aan grote transitie en extra steun te geven aan de aanpak van grote, integrale fysieke opgaven, die heel belangrijk zijn voor Nederland. Om aangeduid te kunnen worden tot NOVI-gebied is een plan van aanpak uitgewerkt. Deze bevat naast een analyse van het gebied, gebiedsdoelen en een actieagenda. Het plan van aanpak is opgesteld samen met de acht District-overheden, North Sea Port, het Projectbureau Gentse Kanaalzone en verschillende Nederlandse ministeries. Ook de Vlaamse departementen Omgeving, MOW en EWI hebben meegelezen. Er is vooral gekeken naar die opgaven en transitie waarbij regio en nationale overheden elkaar nodig hebben om tot realisatie te komen.

Inhoudelijk vertrekt het plan van aanpak van dezelfde werklijnen als de werkagenda van het North Sea Port District. Er werd één onderdeel aan toegevoegd: versterken van de governance. Voor de Nederlandse overheid is het belangrijk dat gekeken wordt hoe het langjarig partnerschap concreet vorm gegeven kan worden.

Oprichting BGTS

Op 20.02.2014 is er een nieuw Benelux-Verdrag specifiek voor grensoverschrijdende en (inter-) territoriale samenwerking ondertekend door de drie Benelux-landen en de bevoegde regionale Belgische autoriteiten. Het stimuleren van de grensoverschrijdende samenwerking is één van de hoofddoelstellingen van het Benelux Unie verdrag. Het Verdrag wil overheden en publieke instellingen, vooral in de grensstreken de mogelijkheid bieden om grenzeloos in alle rechtszekerheid samen te werken. De Benelux landen willen met dit verdrag grensoverschrijdende samenwerking meer promoten. De Verdragsbepalingen zijn daarom soepeler en werken meer uit dan de Europese regelgeving op dit moment doet. Hierdoor kunnen overheden en andere instanties in de Benelux bijvoorbeeld op meer terreinen grensoverschrijdende projecten, die ook dicht bij de burger liggen, starten dan voorheen. Een BGTS helpt bij de realisatie van deze doelstelling en bij het verbeteren van (de) grensoverschrijdende samenwerking.

Het grote voordeel van een juridische entiteit met rechtspersoonlijkheid (dus een BGTS) is dat er een vehikel is waarmee (Europese) projecten gedraaid kunnen worden. Bij een dergelijk groot partnerschap is het handig als niet telkens één van de partnerbesturen de administratie en de voorfinanciering op zich moet nemen. Dat is volgens het NSPD de voornaamste reden geweest om te gaan voor een juridische structuur.

Om samen met de andere partnerbesturen formeel de BGTS NSPD op te richten zijn in de afgelopen maanden Statuten opgesteld en afgestemd. Die Statuten regelen de samenstelling van de Raad van Bestuur, Algemene vergadering, intreding, uittreding, het ambtsgebied (grondgebied van de deelnemende stad en gemeenten), en doel, taken en bevoegdheden. De statuten zijn als bijlage 1 aan dit Statenvoorstel toegevoegd.

Doel is om de Statuten feestelijk op 1.12.2021 te ondertekenen en de BGTS NSPD officieel van start te laten gaan.

Strikt formeel is de BGTS geen gemeenschappelijke regeling (GR), maar een grensoverschrijdende samenwerking o.g.v. een Benelux-verdrag. Dit is niet opgenomen in de beleidsnota verbonden partijen, maar strikt genomen is het wel een verbonden partij. Voordat de Provincie Zeeland deelneemt aan de BGTS, moet PS daarom instemmen met deelname aan deze verbonden partij. PS moet daarom gevraagd worden om te besluiten in te stemmen met de deelname.

Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat overheden en andere instanties in het North Sea Port District op meer terreinen grensoverschrijdende projecten, die ook dicht bij de burger liggen, starten dan voorheen. De oprichting en de deelname van de Provincie Zeeland aan de BGTS NSPD helpt hierbij. Het stimuleren van de grensoverschrijdende samenwerking is ook één van de hoofddoelstellingen van het Benelux Unie verdrag. Concreet worden de volgende 3 dingen bereikt:

1. Betere afstemming (tussen de overheden) bij ruimtelijke vraagstukken

2. Betere afstemming bij grensoverschrijdend economische vraagstukken
3. Elkaar als overheden beter vinden bij maatschappelijke vraagstukken

Waarom kunnen we zien of alles bereikt is?

Doel is om op 1.12.2021 de Statuten van het BGTS feestelijk te ondertekenen en de BGTS NSPD van start te laten gaan. PS zal hiervan (bij positief besluit) over geïnformeerd worden.

Wat doen we daarvoor?

Een belangrijk onderdeel van het BGTS NSPD zijn de Statuten (zie bijlage 1). Deze zijn in nauwe afstemming met alle 8 partnerbesturen opgesteld.

Voor de BGTS wordt geen aandeelhoudersstrategie opgesteld. Er is bij de BGTS geen sprake van een aandeelhoudersbelang of financieel significant risico voor de Provincie Zeeland. De doelstellingen van de BGTS worden gemonitord in de daarvoor bestemde algemene vergaderingen.

Wat zijn de klimaateffecten?

Het North Sea Port District werkt op dit moment aan de verdieping van de werkagenda. Aan de hand van de 4 genoemde werklijnen wordt eraan gewerkt om het district naar een leefbaar en klimaatneutraal district te ontwikkelen.

Wat mag het kosten?

In totaal € 100.000 per jaar, verdeelt over 8 deelnemende partijen. Het aandeel van de Provincie Zeeland zal € 17.000 per jaar zijn. Deze kosten komen ten laste van activiteit 79329 (procesondersteuning regionale programmering).

Financiële consequenties externe inhuur: geraamd op Externe_inhuur (kostensoort inhuur_Kostensoort)

De dagelijkse bedrijfsvoering c.q. instandhouding van de BGTS zal financiële consequenties hebben. Er wordt uitgegaan van ca € 100.000,- aan jaarlijkse lasten voor de BGTS. Uitgaand van 8 deelnemende partijen is uitgegaan van een bijdrage van € 17.000,- per jaar voor de Provincie Zeeland. GS werd op 26.05.2020 gevraagd om in te stemmen met een structurele financiële bijdrage (vanaf 2022) van €17.000 per jaar voor de activiteiten van (BGTS) NSPD. Dit heeft GS op 31.08.2021 formeel besloten.

De acht partnerbesturen besloten in 2020 (n.a.v. het bestuurlijk Kanaalzonegemeenten overleg van 3 juni 2020) structureel 100.000 euro samen te leggen voor de werking van de BGTS North Sea Port District. Onderstaande tabel geldt daarbij als verdeling:

| | 2022 | 2023 | ... |
|-----------------|------------------|------------------|-----|
| Gent | € 30.000 | € 30.000 | |
| Terneuzen | € 11.500 | € 11.500 | |
| Evergem | € 7.500 | € 7.500 | |
| Vlissingen | € 9.000 | € 9.000 | |
| Zelzate | € 2.500 | € 2.500 | |
| Borsele | € 5.500 | € 5.500 | |
| Oost-Vlaanderen | € 17.000 | € 17.000 | |
| Zeeland | € 17.000 | € 17.000 | |
| Totaal | € 100.000 | € 100.000 | |

Voor 2020 en 2021 werd ook reeds een totaalbedrag voor NSPD van 100.000 euro per jaar toegezegd. (In GS 28.01.2020). Deze middelen worden gebruikt voor de verdiepingsoefening van de werkagenda door AWB, PosadMaxwan en Shaved Monkey.

Begrotingstechnisch is structureel de bijdrage van de Provincie Zeeland € 17.000. Dit bedrag kan ten lasten worden gebracht van budgetnummer 79329 (uitvoeringsprogramma woonplaats zeeland).

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig bijgevoegd ontwerp-besluit.

Gedeputeerde staten,

Onderwerp:

Deelnemen Provincie Zeeland aan de Benelux Groepering voor Territoriale Samenwerking
North Sea Port District (BGTS NSPD)

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Ontwerpbesluit

De staten der provincie Zeeland,
gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 31 augustus 2021, nr. 85175;

besluiten:

- Instemmen met deelname van de Provincie Zeeland aan de Benelux Groepering voor Territoriale Samenwerking North Sea Port District (BGTS NSPD)